

ผลกระทบของ เหตุการณ์พฤษภาทมิฬต่อพฤติกรรม
การใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งของประชาชน
ในชนบท : ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ 13 กันยายน 2535
ในเขตเลือกตั้ง ค. จังหวัดนครราชสีมา

The Impact of Bloody May on
Voting Behavior of Rural Thai People:
A Case Study of the 13 September B.E.2535 General Election
Nakhonratchasima Constituency C.

วิทยานิพนธ์

โดย

ชายเฉลิม เกิดโมลี

เสนอต่อคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์)

พ.ศ. 2536

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลกระทบของเหตุการณ์พฤษภาทมิฬต่อพฤติกรรมการใช้สิทธิออกเสียง
 เลือกตั้งของประชาชนในชนบท : ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้งทั่วไป
 ในวันที่ 13 กันยายน 2535 ในเขตเลือกตั้ง ค.จังหวัดนครราชสีมา
 The Impact of Bloody May on Voting
 Behavior of Thai People : A Case study of the
 13 September B.E.2535 General Election
 Nakhonratchasima Constituency c.

ชื่อนักศึกษา นายเฉลิม เกิดโมลี (รุ่น 6)
 ปีการศึกษา 2535

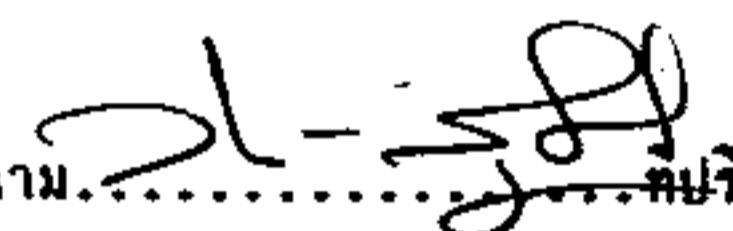
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควร
 ให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) ได้

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

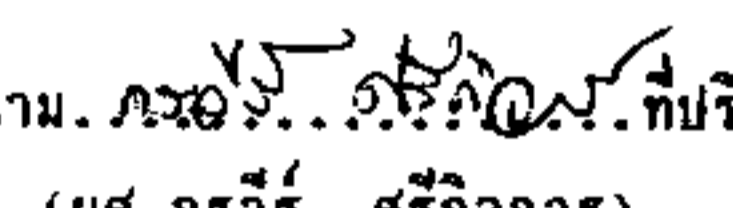
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

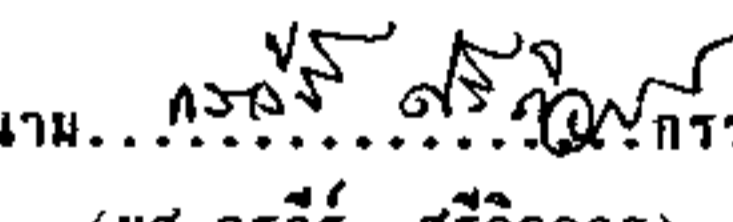
ลงนาม ประธาน
 (ผศ.ดร.แสวง รัตนมงคลมาศ)
 วันที่ 27 พฤษภาคม 2536

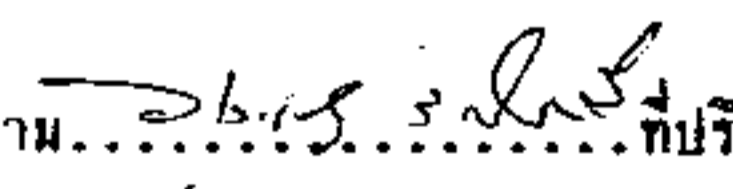
ลงนาม ประธาน
 (ผศ.ดร.แสวง รัตนมงคลมาศ)
 วันที่ 27 พฤษภาคม 2536

ลงนาม ที่ปรึกษา
 (อาจารย์วิชัย รุชชาติ)
 วันที่ 27 พฤษภาคม 2536

ลงนาม กรรมการ
 (อาจารย์วิชัย รุชชาติ)
 วันที่ 27 พฤษภาคม 2536

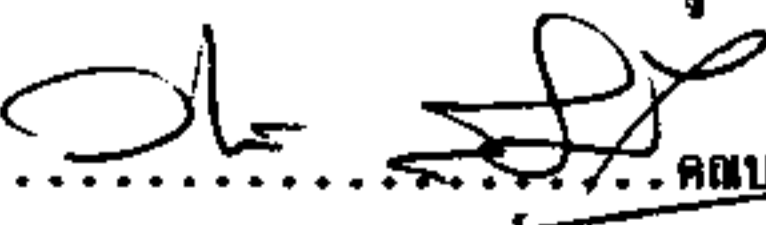
ลงนาม ที่ปรึกษา
 (ผศ.กรวิทย์ ศรีกิจการ)
 วันที่ 27 พฤษภาคม 2536

ลงนาม กรรมการ
 (ผศ.กรวิทย์ ศรีกิจการ)
 วันที่ 27 พฤษภาคม 2536

ลงนาม ที่ปรึกษา
 (อาจารย์ประเสริฐ รักไทยดี)
 วันที่ 27 พฤษภาคม 2536

ลงนาม กรรมการ
 (อาจารย์ประเสริฐ รักไทยดี)
 วันที่ 27 พฤษภาคม 2536

คณะพัฒนาสังคมอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
 พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

 คณบดี
 (นายวิชัย รุชชาติ)
 วันที่ 1 มิถุนายน 2536

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลกระทบของเหตุการณ์พฤษภาทมิฬต่อพฤติกรรมการใช้สิทธิ
ออกเสียงเลือกตั้งของประชาชนในชนบท : ศึกษาเฉพาะกรณี
การเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ 13 กันยายน 2535
ในเขตเลือกตั้ง ค. จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อนักศึกษา นายเฉลิม เกิดโมลี
ชื่อปริญญา ปรัชญาบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์)
สาขาวิชาเอก การวิเคราะห์และวางแผนทางสังคม
ปีการศึกษา 2535

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงผลกระทบของเหตุการณ์นองเลือดเดือนพฤษภาคม 2535 ว่า จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนหรือไม่ โดยวิธีการเก็บข้อมูลภาคสนามจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ 13 กันยายน 2535 ในเขตเลือกตั้ง ค. จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 1095 ตัวอย่าง นำมาวิเคราะห์หาลักษณะทั่วไปของตัวแปรตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยใช้สถิติร้อยละ หาความสัมพันธ์โดยใช้ไคสแควร์ (Chi-Square) และหาค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรโดยใช้คอนติเจนซี (Contingency Coefficient) และทดสอบค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันของตัวแปรที่สำคัญบางตัว ด้วย ที - เทส (T-Test)

ผลการศึกษานพบว่า

1.1. ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตสุขาภิบาล ที่มีการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุปริญญาขึ้นไป และมีอาชีพรับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างธุรกิจเอกชน ผู้ประกอบอาชีพอิสระ และผู้

ประกอบการค้าพาณิชย์กรรม อุตสาหกรรม และการบริการ ซึ่งถือว่าเป็นผู้มีสถานภาพทางสังคมสูง หรือชนชั้นกลางในต่างจังหวัด จะมีพฤติกรรมการเลือกตั้งที่ สอดคล้องกับหลักการของระบอบประชาธิปไตยสูงกว่าผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล(ในชนบท) ที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับอนุปริญญา และมีอาชีพเป็น เกษตรกร แรงงานรับจ้าง ร้านค้าย่อย และแม่บ้าน ซึ่งถือว่าเป็นผู้มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่า กล่าวคือไปเลือกตั้งด้วยจิตสำนึกของตนเองมากกว่าถูกชักชวนร้องขอจากผู้อื่น มีการตัดสินใจเลือกผู้สมัครไว้ล่วงหน้ามากกว่า เลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งที่อยู่ในกลุ่ม 4 พรรคฝ่ายค้านมากกว่าผู้สมัครที่อยู่ในกลุ่ม 5 พรรคฝ่ายรัฐบาลซึ่งสนับสนุน พล.อ. สุจินดา คราประยูรเป็นนายกรัฐมนตรี และมีเหตุผลในการเลือกผู้สมัครอยู่ที่การเป็นผู้สนับสนุนการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยมากกว่าเหตุผลอื่น ๆ

1.2. สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคม โดยเฉพาะ แหล่งที่อยู่ เนต อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ที่แตกต่างกันไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างในเรื่องพฤติกรรมการไปหรือไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง รวมทั้งการพิจารณาเลือกเป็นพรรคหรือบุคคล

2. ระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับความรู้สึกมีประสิทธิภาพหรือสมรรถภาพทางการเมือง กล่าวคือผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าจะมีความรู้สึกมีสมรรถภาพทางการเมืองสูงกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำ แต่ในขณะเดียวกันกลับไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกมีสมรรถภาพทางการเมืองกับระดับการรับรู้เหตุการณ์พฤษภาทมิฬและความรู้สึกมีสมรรถภาพทางการเมืองกับพฤติกรรมการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง

3. ความแตกต่างในสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคม โดยเฉพาะแหล่งที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษา และอาชีพ ก่อให้เกิดความแตกต่างในระดับผลกระทบของเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ กล่าวคือผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า มีอาชีพที่มั่นคงกว่า จะมีระดับการรับรู้ข่าวสารเหตุการณ์พฤษภาทมิฬได้สูงกว่า และในขณะเดียวกันก็รับรู้ข่าวสารเหตุการณ์ที่บิดเบือนน้อยกว่าและในขณะเดียวกันเมื่ทัศนคติที่ติดต่อกลุ่มผู้ประท้วงมากกว่าผู้ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำ

4. ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ หรือผู้ "ชิดใกล้" ซึ่งหมายถึงผู้ที่เข้าร่วมในเหตุการณ์ มีญาติพี่น้องหรือคนที่รู้สึกผูกพันเข้าร่วมในเหตุการณ์ในระดับที่แตกต่างกัน จะรับรู้และเข้าใจ เหตุการณ์ได้ไม่แตกต่างจากผู้ที่ไม่มีระยะชิดใกล้กับเหตุการณ์ และขณะเดียวกันก็มี พฤติกรรมการเลือกตั้งที่ไม่แตกต่างกันด้วย

5. ผู้ที่ยอมรับข่าวสารเหตุการณ์จากผู้นำทางความคิดชุมชนหรือ "ผู้นำมติชุมชน" สูง ซึ่ง ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมต่ำ จะมีระดับการรับรู้และเข้าใจเหตุการณ์ เหตุการณ์นี้ได้ต่ำกว่า และขณะเดียวกันก็มีพฤติกรรมการเลือกตั้งที่สอดคล้องกับระบอบประชาธิปไตย ในทางด้านต่ำกว่าผู้ที่ไม่รับข่าวสารจากผู้นำทางความคิด

6. ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์นุชภาพมณีสูง คือรับรู้ข่าวสารเหตุการณ์นุชภาพมณี ในระดับที่สูงกว่า รับรู้ข่าวสารเหตุการณ์อย่างบิดเบือนต่ำ และมีทัศนคติที่ติดต่อกลุ่มผู้ประท้วง จะมี พฤติกรรมการใช้สิทธิเลือกตั้งที่สอดคล้องกับหลักการของระบอบประชาธิปไตยในระดับสูงกว่า ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์นุชภาพมณีในระดับที่ต่ำ

สรุปผลการวิจัย

ผู้ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมสูง มักจะรับรู้ข่าวสารเหตุการณ์จากสื่อสาธารณะ ด้านกว้างมากกว่าจากสื่อผู้นำทางความคิดในชุมชนหรือด้านลึก ขณะเดียวกันระดับการรับรู้ เหตุการณ์นุชภาพมณีที่สูงกว่ามักจะนำมาให้มีพฤติกรรมการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งที่สอดคล้องกับความคาดหวังของระบอบประชาธิปไตยมากกว่า

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตสุขาภิบาล ที่มีระดับการศึกษาสูง มีอาชีพที่มั่นคงหรือที่เรียกกันว่า "ชนชั้นกลางในหัวเมือง" มักจะได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์นุชภาพมณีสูงกว่า ประชาชนกลุ่มอื่น ๆ กล่าวอีกนัยหนึ่ง เหตุการณ์นุชภาพมณีก็คือ "การลุกขึ้นสู้ของชนชั้นกลางในเมืองหลวง จะสร้างผลกระทบให้ชนชั้นกลางในหัวเมืองในระดับหนึ่ง แต่ไม่อาจขยายผลไปสู่ชนชั้นล่างในเขตชนบทห่างไกล ทั้งนี้เพราะการรับรู้ข่าวสารเหตุการณ์ด้านกว้างยังมีข้อจำกัด และแผนยังถูกตัดแปลงข่าวสารเหตุการณ์ให้ผิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริงโดยผู้นำทางความคิดในชุมชนชนบทอีกด้วย"

**Thesis Title : The Impact of Bloody May on Voting Behavior
of Rural Thai People : A Case Study of the
13 September B.E.2535 General Election
Nakhonratchasima Constituency C.**

Name : Mr. Chalern Gerdmoli.

**Degree : Master of Arts in Social Development
M.A. (Social Development)**

Major : Social Analysis.

**Department : School of Social Development, the National
Institute of Development Administration.**

Academic Year : 1992.

ABSTRACT

This research aimed to study whether the impact of bloody May B.E. 2535 changed the voting behavior of Thai people . The methodology of this study was field research on the general public who had the right to vote in the general election of 13 September B.E. 2535 in the constituency C, Nakhonratchasima Province. The sample size was 1,095 people. Data analysis was based on the relationship of variables according to the objectives of the study by using percentage, chi-square, contingency coefficient, and t-test .

From the study, it was found that:

1.1 People who lived in sanitary areas, had education above upper high school level, and were civil servants, public enterprise officers, business employees, independent worker, and enterprenuers in the commercial, industrial and service sector, had voting behavior consistent with the expectation of democracy more than other groups. This meant that these people went to vote due to their own conscience rather than due to persuasion of other people. They made their decision to vote for candidates beforehand. They selected the candidates from the four opposition parties more than from the five government coalition parties which had been led by General Suchinda Kraprayoon. The reason to choose candidates was based on the fight for democracy more than other reasons.

1.2 The difference in socio-economic status, particularly the residential area, sex, age, educational level, and occupation, among the other group didnt affect the decision to vote, or the party or individual preference for which they voted.

2. Education level had a relationship with political efficacy. This meant that people who had higher education had more political efficacy than people who had lower education. However, there was no relationship between political efficacy and

perception level on bloody May and voting behavior.

3. The difference in socio-economic status, particularly the residential area, education level and occupation, caused a difference in perception level in bloody May. This meant that people who lived in a sanitary areas, had higher education, and had more secure occupation had a higher perception level on bloody May. At the same time, they perceived distorted information less than the lower socio-economic status group.
4. People who were close to bloody May, i.e., people who participated in bloody May or knew relatives or concerned people who joined bloody May, perceived and understood bloody May the same as people who were not close to bloody May.
5. People who had higher acceptance of public opinion leaders had a lower level of perception and understanding of bloody May. At the same time, their voting behavior was less consistent with democracy than people who did not accept public opinion leaders.
6. People who perceived distorted information and had lower level of perception had the level of voting behavior consistent with democracy lower than people who had higher level of perception

and understanding of bloody May.

In summary:

People who had a higher socio-economic status perceived information from the public media more than from public opinion leaders. They had a higher perception level of bloody May and their voting behavior was more consistent with the expectation of democracy.

Therefore, it can be summarized that people who lived in a sanitary areas, had high educational level, and had secure occupation will be affected from bloody May more than other groups of people.

««««««««««««««««

กิติกรรมประกาศ

แท้จริงแล้วงานวิจัยนี้เป็นเพียงแบบฝึกปฏิบัติชิ้นหนึ่ง แต่ถึงกระนั้นก็ยังต้อง
ขอความอนุเคราะห์ ครูอาจารย์ ญาติมิตร และเพื่อนสนิทจนครบทุกคน จึงใคร่
ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้ช่วยเหลือมาเป็นอย่างดียิ่ง โดยเฉพาะคุณอาจารย์ที่ปรึกษา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แสง รัตนมงคลมาศ อาจารย์วิชัย รูปชาติ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กรวีร์ ศรีกิจการ อาจารย์ประเสริฐ รักไทยดี
อาจารย์อู๋ชัย นรมมาศ นันตรี ดร.นิระพงษ์ มาเนกกิจ อาจารย์นิชาส รัตนศิลป์ ฅ.ภ.เกตุ
ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้ศึกษาตลอดมา

ขอขอบคุณ คุณวัลลภ น่วงเอี่ยม ที่ได้ให้ที่นั้งตลอดช่วงเวลาของการทำงานชิ้นนี้
ตลอดทั้งคณะวิจัยเชิงปฏิบัติการชุด 3 ก. เขตนครราชสีมา ซึ่งประกอบด้วยคุณอักษิ์ คุณไต้
คุณชายบัวแก้ว คุณเจี๊หว หม่อมก๊ นื่องแก้ว นื่องจิม นื่องอุษา นื่องเหมียว และนื่องน้อย
รวมทั้งนักศึกษาวิทยาลัยนครราชสีมาทั้ง 60 คน ที่ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม และ
พี่น้องประชาชนในเขตเลือกตั้ง ค. ทั้งที่มีตำแหน่งเป็นและไม่เป็นหัวหน้าคะแนนที่ได้ให้ข่าว
สารความรู้อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้ และที่จะลืมไม่ได้คือบุคคลใน
ครอบครัวทุก ๆ คน รวมทั้งเพื่อนร่วมงานเช่น อ.ปัญญา มีระหันนอก Miss Julie Blout
อ.เชินจิตร นวลศรีทอง และอีกหลายท่านที่ไม่ได้เอ่ยนามในที่นี้ ที่ได้ให้ความรัก ความ
เข้าใจ และให้กำลังใจด้วยความอดทนอย่างสม่ำเสมอตลอดมา

สุดท้าย ถ้าผลการศึกษานี้มีประโยชน์อยู่บ้าง ผู้วิจัยขออุทิศแด่ดวงวิญญาณ
ของวีรชนประชาธิปไตยทุก ๆ ท่าน

เฉลิม เกิดโมลี

17 พฤษภาคม 2536

คำนำ

งานวิจัยนี้ได้ใช้ศัพท์บางคำที่มีลักษณะออกไปในทางอคติต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดคนหนึ่งที่ถูกกล่าวถึง เช่น "กลุ่มเผด็จการ" "นรคอมาร" ฯลฯ โดยเจตนาที่แท้แล้วผู้วิจัยคำนึงถึงประโยชน์ของการอธิบาย มากกว่าจะคิดเล่นคำเพื่อความสละใจ ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยถือว่า คำเหล่านี้เป็น "ศัพท์เทคนิค" ซึ่งกลายเป็นคำสามัญที่ใช้อยู่ในสื่อสาธารณะทั่วไป ประการสำคัญเชื่อว่าคำเหล่านี้สามารถสื่อความหมายได้ตรงกันดีกว่าคำอธิบายอื่น ๆ

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้มุ่งที่จะค้นคว้าเกี่ยวกับผลกระทบของเหตุการณ์นองเลือดเดือนพฤษภาคม 2535 ซึ่งถือว่าเป็นการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่อีกครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์การต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยไทย การวิจัยเน้นที่เหตุการณ์ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งของผู้ที่ได้รับมลพวงจากการเสียดสละเลือดเนื้อของวีรชนประชาธิปไตยบ้างหรือไม่

ผู้วิจัยเองก็เป็นเช่นเดียวกับผู้เฝ้าติดตามความเป็นไปทางการเมืองท่านอื่น ๆ ที่อาจจรรยาความจริงในบางสิ่งบางอย่าง แต่เมื่อพบแล้วก็พลาดเกินกว่าที่จะกล้าเผชิญกับความจริงที่ค้นพบนั้น

อย่างไรก็ตามไม่ว่าปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจะเป็นไปอย่างไร ก็เชื่อว่าไม่สามารถบั่นทอนกำลังใจของผู้ที่ศรัทธาและยึดมั่นต่อระบอบประชาธิปไตยทั้งหลายได้ หวังว่างานวิจัยครั้งนี้คงจะเป็นประโยชน์ต่อการเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตยในอนาคตพอสมควร